

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ แบบแผนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสตรี อำเภอสอง
จังหวัดแพร่

ผู้เขียน นางสาวอรรมัย เหมืองหม้อ

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญประภา ศิวโรจน์

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ สรिता ชีระวัฒน์สกุล

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบแผนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสตรี อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติไค - สแควร์

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจุบันยังดื่มอยู่ มี ร้อยละ 61.2 ดื่มครั้งแรกเมื่ออายุ 20 - 29 ปี (ร้อยละ 45.9) กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 72.6 นิยมดื่มเบียร์ โดยเกือบครึ่งหนึ่งดื่ม เดือนละครั้งหรือน้อยกว่า (ร้อยละ 41.8) บุคคลที่ร่วมดื่มด้วยส่วนใหญ่คือ เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน (ร้อยละ 95.9) ดื่มในงานและพิธีต่างๆ (ร้อยละ 89.8) แบบแผนการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวาระและโอกาสต่างๆ เช่น พิธีกรรมทางศาสนาและประเพณี พบว่า กลุ่ม ตัวอย่างนิยมดื่มทุกครั้งที่เทศกาลสงกรานต์มีร้อยละ 56.1 เทศกาลปีใหม่มีร้อยละ 52.0 ส่วนใหญ่ จะไม่ดื่มเมื่อมีงานศพ (ร้อยละ 85.7) และ การดื่มเมื่อมีปัญหาครอบครัวมีร้อยละ 74.5 กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่รับรู้ว่าเป็นชุมชนมีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 91.2) ชนิดของเครื่องดื่มที่มี จำหน่ายและมีจำนวนร้านมากที่สุดคือ เบียร์ (ร้อยละ 83.7) เหล้า (ร้อยละ 74.4) สถานที่ซื้อเครื่องดื่ม ที่ง่ายที่สุดคือ ร้านขายของชำ (ร้อยละ 82.5)

นอกจากนี้พบว่า ปัจจัยทางประชากรและสังคม ได้แก่ การมีสัมพันธภาพในครอบครัวระดับปานกลางและไม่ดี และการมีบุคคลใกล้ชิดที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ทัศนคติที่ดีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความต้องการทำตามบรรทัดฐานเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนและสามี และปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ ความสะดวกและระยะทางในการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์กับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

ผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการหามาตรการเพื่อลดปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสตรี และเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

Independent Study Title Patterns of Alcohol Consumption in Women at Song District, Phrae Province

Author Ms. Oramai Mueangmo

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Penprapa Siviroj Chairperson

Assoc. Prof. Sarita Teerawatsakul Member

ABSTRACT

The purpose of this study was to examine patterns of alcohol consumption and factors related to alcohol consumption of women at Song district, Phrae province. Samples were selected by using multi-stage random sampling techniques. One hundred and sixty women actively participated in this study. An interview form developed by a researcher was employed to collect data. Data analysis was done and presented in percentage, arithmetic mean, and standard deviation as well as Chi-square test for association.

The results revealed that 61.2% of women used to and continue to drink alcohol. Of which, 45.9% started drinking at ages between 20-29 years old. Most of samples (72.6%) drank beer. Almost half of them (41.8%) drank alcohol no more than once a month. Nearly all of women (95.9%) usually drank with their friends and colleagues. 89.8% of them drank in the events and community ceremonies. For the pattern of alcohol consumption in the events and ceremonies like traditions and religious ceremonies, it was found that about half of them always drank during the Songkran festival (56.1%) and New Year celebration (52.0%). They, however, did not drink at the funeral (85.7%). They usually drank when they had family problems (74.5%). The majority of samples (91.2%) knew that there were liquor stores in their community. The most frequent type of liquor that was sold and available in store was

beer (83.7%), and red liquor (74.4%). 82.5% of them said the easiest place to buy alcohol beverage was the grocery store.

Additionally the study indicated that population and social factors such as having medium and low level of family relationship, and having intimate persons drinking, psychological factors such as having positive attitude towards alcohol consumption, and the subjective norm of friends' and husband's alcoholic drinking, as well as environment factors such as convenience and distance of buying alcohol beverage had statistically significant association with alcohol consumption (p-value < 0.05).

Findings of this study would be utilized as background information for policy makers to determine measures to reduce alcoholic drinking among women.